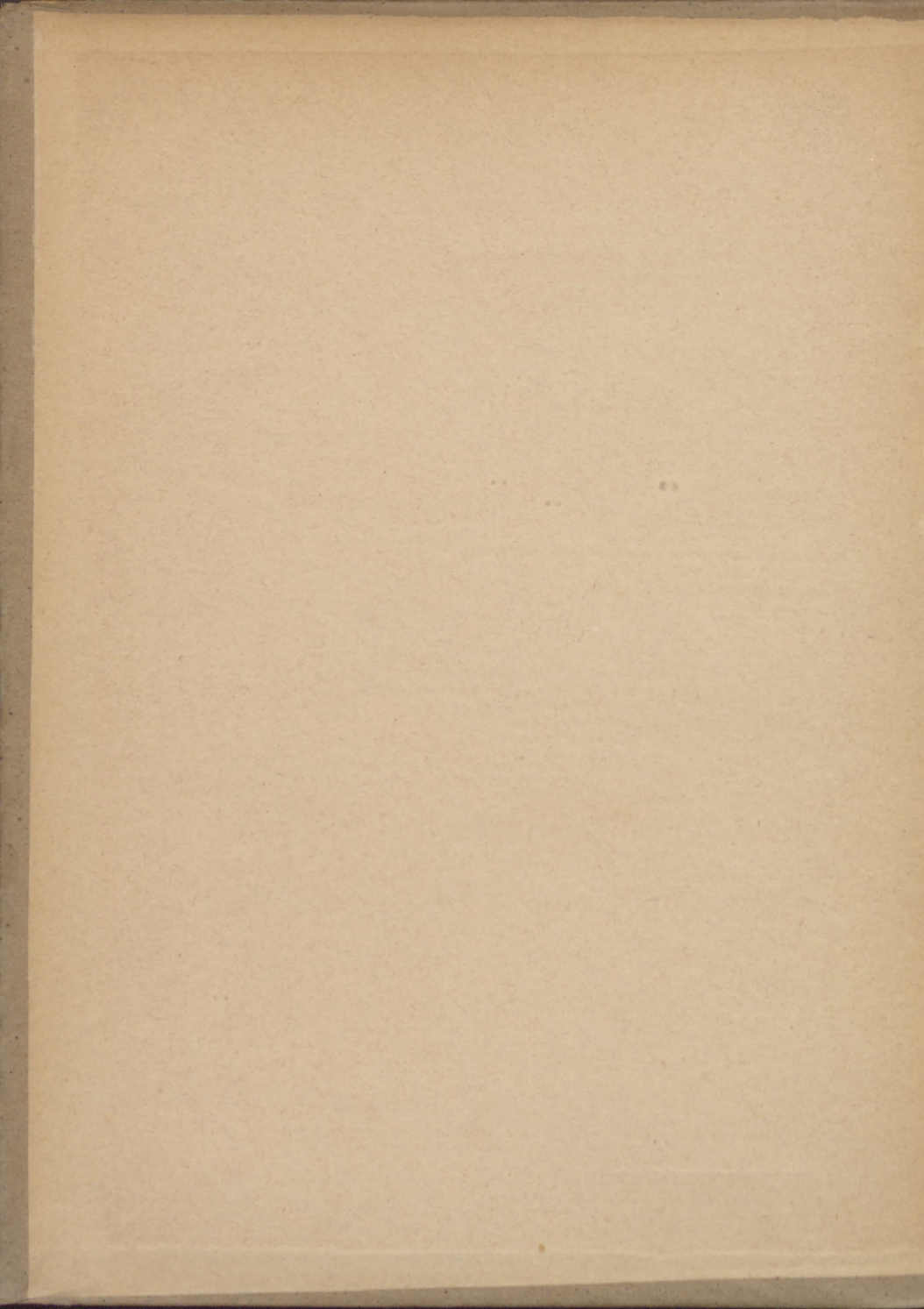

RMLr. 8.

442.

F.

DE CAS
QVÆSTIONUM PHILOSOPHICARUM
ILLUSTRIUM,

Exercitii gratiâ Eruditorum censuræ exposita
In Celeberrimo CIBINIENSIIUM Gymnasio

AUSPICE

Christo Jesu Salvatore nostro Unico

&

PRÆSIDE

M. JACOBO SCHNITZLERO

Facultatis Philosophicæ hæctenus in Acad. Witteberg. Assessore, nunc Gymnasii Cibiniensis Rectore

RESPONDENTE
VALENTINO FRANCK
CIBINIENSI.

Ad diem 7 Decembr. Horis matut. In Audis. Majori.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

CIBINII,

Apud ABRAHAMUM KERTESZ SZENCIENSEM.

M. DC. LXIII.

P A T R I Æ P A T R I B U S

*Generosissimis, Amplissimis, Nobilissimis atq; Consul-
tissimis DOMINIS,*

Dn. J O H A N N I S I M O N I O,

Consuli Urbis Metropolitanae Cibiniensis longè gravissimo, Dn.
Affini jure naturæ, educatione verò Dn. Parenti & Patrono meo
optimo, maximo, incomparabili.

Dn. A N D R E Æ F L E I S C H E R O,

Regio Judici Cibiniensium Strenuissimo, Universitatis Saxonicae
Comiti confirmato, & p. n. Serenissimi Transylvaniæ Principis,
Sede vacante propter Celsitudinis suæ absentiam Vicario, Locum-
tenenti Consiliarioqve eminentissimo, Domino & Patrono meo
gratiosissimo.

Dn. J A C O B O K A P P I O,

Inclytæ Sedis Cibiniensis Judici ac Moderatori Amplissimo, gra-
vissimo.

Omnibus & singulis Ecclesiæ Jesu Christi Nutriciis, &
Gymnasii Cibiniensis in hac almâ Urbe celebra-
rimi Restauratoribus atqve Patronis
exoptatissimis.

exercitium hoc Philosophicum fiduciâ singulari
offert

V A L E N T I N U S F R A N C K

R E S P O N D E N S.

Lectori benevolo Salutem!

DEpromimus hic aliquot quæstiones Philosophicas Tibi, Candide Lector, quod dum facimus, meminervis quàm pulchrâ harmoniâ sibi correspondeat Liber Scripturæ & Liber Naturæ. Quotiescunq; enim Naturam scrutamur, toties etiam summâ Authoris Naturæ potentiam prudentiamq; admiramur vel saltem admirari debemus. Idem nobis inculcat Scriptura, quæ admirabilem, potentem & supra captum nostrum virtute pollentem Deum asseverat. Nolumus adducere testimonia & argumenta in re manifestâ. Nobis incumbit ratione officii à Deo nobis concrediti utrumq; Librum & Scripturæ & Naturæ explicare, quo priori supposito & tantisper seposito spatiabimur in hortu Naturæ amœnissimum, quosdam tantum fructus ab unâ atq; alterâ arbore decerpturi. Neque enim omnis fert omnia tellus, & quod hic verum est alibi verum esse nequit, hinc tot sunt sectæ Philosophorum non tantum antiquorum verum etiam recentiorum. Quam multis modis verò præstaret Philosophis Philosophos esse quàm Sectarios. Nobis amicus esto Plato, amicus Aristoteles, sed magis amica veritas! Quam ut obtineamus adsis ô Christe Jesu!

Q V Æ S T I O I.

An Philosophia sit inventum humanum?

Multos antiquitas celebravit & posteritas tandem observavit tanquam Philosophiæ inventores, inter quos ut

alios silentio prætereāmus, Aristoteles certè norma quæsi & regula apud plerosque æstimatus fuit & adhuc æstimatur, quamvis Ethnicus extra Ecclesiam Dei constitutus fuerit, quin imò vix Salomon Rex tantis elogiis afficitur, etsi extra controversiam omnem Dei ipsius iudicio sapientissimus mortalium reputatus sit. Solus Aristoteles erat

*Qui genus humanum ingenio superavit, & omnes
Perstrinxit stellas, exortus uti æthereus Sol.*

Quod Pererius (Christianus) Philosophus Peripateticus censet, addens insuper, cap. I. L. 5. *Cujus (Aristotelis) viri præstantiam virtutesq; laudando consequi velle simile est, ut si quis vellet Oceanum exhaurire, aut stellas cæli dinumerare, & mundi totius magnitudinem manibus suis metiri.* Hui bone vir! Quicumque homo est, humani nihil alienum à se esse novit. Aristoteles si homo fuit potuit errare, si non potuit errare, non fuit homo, multò minùs Philosophus. Sine dubio si ipsemet Aristoteles hæc legeret, non contradiceret, utpote quæ vera quæ certa sunt.

Antequam autem ad quæstionem respondeatur (1) Distingvendum est inter Philosophiam consideratam in abstracto & in concreto. Non de hoc, sed illo quærimus. Distingvendum est (2) inter Philosophiam consideratam quoad essentialia & accidentalia. Quæritur de priori, non posteriori. (3) Quoad præstantiam Philosophiæ distingvimus inter perfectionem partium & perfectionem graduum. Quæritur de illâ, non hac. (4) Quæritur de principio primario, non secundo. Illud est solus Deus, hoc creaturæ esse possunt. (5) Aliud est donum & bonum naturale, aliud spirituale. Illud Philosophiam esse dicimus & affirmamus. Negamus hoc. Quibus præmissis negamus quæstionem; *Philosophia non est inventum humanum.* Quia (1) Philosophia sana, in abstracto con-

Et considerata, adhuc aliquomodo vestigium est imaginis divinæ. Quia (2) series historica hoc manifestè testatur. Abrahamus enim (qui sine dubio ut alii Patriarchæ à Deo edoctus fuit) Ægyptios in Philosophia informavit, Ægyptii Græcos, Græci Latinos, à quibus ad nos translata est Philosophia. Quia (3) Philosophia est donum Dei. Quia (4) tantæ sunt difficultates in disciplinis Philosophicis, ut infinito labore vix acquiri possint atq; intelligi queant, nedum ut eadem ab homine excogitari aut inveniri debeant.

Q V Æ S T I O II.

An Philosophia contrarietur Theologia?

Respondenda hic est distinctio (1) Philosophiæ in abstracto & in concreto consideratæ. De illa non hæc queritur. (2) Distingvimus inter Philosophiã quoad essentiam & quoad existentiam. Quæstio instituitur potissimum de acceptione priori. Distingvendum (3) inter contrarietatem veram & apparentem. Illam, non hanc negamus. Distingvendum (4) inter Philosophiam absolutè & respectivè consideratam. Utrumque, maximè verò prius controversitur. Distingvimus (5) inter Philosophiam & Philosophiam Peripateticam, Stoicam, Epicuræam, Cartesianam &c. De illâ, non hæc queritur. Distingvendum (6) inter contraria & diversa. De priori controversitur. His præmissis negamus quæstionem: *Philosophia non contrariatur Theologia.* Quia (1) unus est author utriusque & Theologiæ & Philosophiæ. Quia (2) verum vero consonat ubique. Quia (3) lumen fidei & lumen rationis sunt simul & semel in eodem subiecto. Quia (4) Philosophia est antiquissima. Antiquissimum autem quodque verissimum. Veritas verò una alteri nunquam contraria.

Obiectio (1) Per quod decipimur illud contrariatur Theologia. Atqui per Philosophiam decipimur Col. 2/8. E.

Respondetur (1) distingvendum est inter Philosophiam legitimè & illegitimè usurpatam, sive inter usum & abusum. Negamus priori sensu ullo modo nos decipi per Philosophiā. (2) Distingv. inter Philosophiam ut sic & talem vel talem.

Object. (2) Quidquid Deo inimicum est illud contrariatur Theologia. Atqui Philosophia est Deo inimica. Ergo. Minor probatur Rom. 8/7. *Sapientia carnis, Sive Philosophia, inimicitia est adversus Deum.*

Respondetur (1) negando minorem propositionem (2) Distingvendo inter sapientiam carnis & inter sapientiam naturæ, sive inter Philosophiā carnalem, quæ non nisi impropriissimè Philosophia dicitur, & inter Philosophiam naturalem. Illo sensu conceditur totum argum. Negatur hoc.

Obj. (3) Quæcunque disciplinæ habent contraria principia contrariæsq; conclusiones illæ inter se sunt contrariæ. At Theologia & Philosophia ita se habent. Ergo. Minor probatur: Philosophia inquit: *Ex nihilo nihil fit.* Contra Theologia: *Totus mundus ex nihilo factus est.* Philosophia ponit: *Nulla virgo parit.* Theologia contra: *Virgo Salvatorem mundi peperit.*

Respondetur (1) negando minorem (2) distingvendo inter rem & modum rei. Quando Philosophia inquit: *Ex nihilo nihil fit,* sumit illud naturaliter, Theologia autē nō dicit illud falsum esse naturaliter; sed posse illud falsum esse supernaturaliter. Sic etiam virgo non parit naturaliter, parit autem extraordinariè & supernaturaliter.

Q V Æ S T I O III.

An Mundus senescat & cælum ruinam subierit, non tantum hætenus, sed & adhuc dum subeat?

Mundi

MUndi creatio per naturam aliquvaliter à nobis cognosci potest. At ejusdem interitus ex libro Scripturæ per revelationem & scitur & creditur. Cœlum itidem aliquando periturū esse non sensus non ratio nobis monstrat, sed Scriptura. Ut ut sit, solent aliquandó Concionatores ex ignorantia populo enumerare, qvomodo jam mundus vergat ad interitum, & grandævus quasi factus sit, itemq; qvâ ratione delapsus sit cœlum per multa centena milliaria, & mox ferè contiguum futurum cum his corporibus inferioribus. Qvæ sententia etiam ex parte à non-nemine Postillæ recentioris scriptore Philippo Melanthoni impingitur, cujus relationis veritatem in medio relinqvimus.

Si autem rem ipsam pressius & penitiùs consideremus, verba tantum audimus nuda sine rebus existentia. Ita argumentamur breviter in compendio:

Qvoddunque dogma neq; ex scriptura, neq; ex natura, neq; ex ratione, neq; per sensus, neq; per aliud aliquod mediū demonstrari potest, illud falsum est. Atqvi dogma de mundo senescente naturaliter, itemq; de ruina cœli eodemq; mox terris incumbendo ita se habet. Ergo.

Q V Æ S T I O IV.

An Eclipses frequentiores & horribiliores sint hodierno tempore ac olim?

Eclipsis, græca vox, latinè deliquium significans, est vel Solaris vel Lunar. Eclipsis Solaris est luminis ejusdem averfio. Eclipsis Lunar. est luminis ejusdem privatio, Qvanqvam autem generaliter loqvendo stellis etiam possint competere Eclipses, siqv. idem Planeta non tantum Planetas (inferiores scilicet superiores) sed & stellas fixas, quando obtegunt, eclipsare possunt; hic tamen ut aliàs etiam in Philo-
sophia

sophia speciatim Eclipses luminarium, Solis & Lunæ, intelliguntur, quæ notabiles sunt præ illis, & etiam plerumq; varias mutationes non tantum tempestatibus sed etiam aliarum rerum secum ferunt. De his Eclipsibus utrum hoc tempore plures contingant ac olim non immerito quæritur. Audimus enim non raro Patriarcharum tempore non fuisse tot tantasq; obscuraciones quantas nunc singulis ferè annis observamus. Verum verè tantum dici audimus talia non autem probari. At si sufficit dicere aliquid quid tandem erit? quorsum deveniet veritas? Nostra conclusio hæc est:

Eclipsium numerus, quoad totam periodum seu Cyclum, qui hodie est, omnibus temporibus à condito mundo viguit, neq; plures, neq; pauciores fuerunt tempore Patrum quam hoc nostro, neq; etiam aspectu terribiliores vel horribiliores; imò secundum motus medios cum Celeberrimo Tychone de Brahe singulis Annis quatuor Eclipses contingere nunc & olim contigisse, secundum motus veros autem nonnunquam pauciores & nullas, nonnunquam plures, ita tamen ut per novem annos circiter numerus quaternarius in orbem redeat, nulli dubitamus. *Vid. Tycho, Tom. 1 Progyr. pag. 328. Longom. Astron. Dan. Lib. 1 Theor. pag. 313.*

Hanc positionem probamus argumento hoc invicto: Ubicumq; una & eademq; causa eodem modo disposita, eodem influxu causativo influens semper fuit, ibi etiam idem effectus eademq; anomalix semper fuerunt. At eadem causa nunc ut olim & olim ita semper quorannis fuit. Ergo & effectus idem. Minor probatur: Quia semper à condito mundo præstò fuerunt Luminaria, motus eorundem, conjunctiones & oppositiones, declinationes & latitudines tales & tales &c.

QVA-

Q V Æ S T I O V.

Quid de maculis Lunæ judicandum?

Maculæ Lunæ sunt partes obscuriores Lunæ, quas quotidie cœlo sereno & Lunâ splendente oculis observare possumus. Unde autem & quid sint, ingentem sententiarum farraginem reperiās. Nos aliquot enumerabimus & veram sententiam promemus.

Sunt qui Lunam non dubitant appellare terram cœlestem in primis inter veteres aliqui, quibus etiam assentitur Galilæus à Galilæis Italus, & propterea in Luna esse montes, vales, multosq; alios eosq; diversos anfractus, & ideo nos diversitates illas oculis nostris observare quasi maculas, Terrâ etiam ita apparituram, si eandem quis ex Luna intueretur.

Alii putabant maculas istas in Luna nihil aliud esse quam sordes vel feces per humores ex terrâ à Luna ad se attractas, Plinius lib. 2. cap. 9.

Alii superficiem Lunæ specularem esse statuunt, atq; sic in eâ, tanquam in speculo, imagines montium repræsentari, atq; exinde ad nos reflecti.

Alii inter Solem & Lunam quædam corpora nobis invisibilia intercepta esse arbitrabantur, propter quorum interpositionem lumen in certis partibus Lunæ ad nostros oculos deferri nequeat.

Alii disparitatem coloris in Luna macularum causam esse dixerunt, quasi videlicet Luna reverà in nonnullis partibus nigra & livida, in aliis verò partibus candida sit.

Alii causam macularum quæsierunt in visione, & mox distantiam nimiam mox oculi angustiam culpæ voluerunt.

Alii aliter senserunt: omnes sine fundamento, ita ut tales opiniones recitasse sit easdem sufficienter refutasse.

Vera sententia hæc est: In Luna sunt partes densiores & partes rariore. Densiores lumen à Sole receptum vehementius reflectunt. Rariore non item, & ideo partes rariore Luna macularum speciem visui nostro offerunt. Demonstrat hoc Ricciolus ab experientia, si enim penes mare montem celsissimum aliquis ascendat Sole splendente, videbis, inquit, eminus terra & aqua magnas & totas superficies à Sole alto illuminatas, aqueas atram quandam & fuscā lucis speciem reddere, terreas autem clarā, & aliquando tantā, ut vix oculis eam sustinere possis etiam si nive non sint consperse, nec aliunde albicantes. Lib. 4. Almagesti Novi cap. 8.

Q V Æ S T I O VI.

Anterra moveatur & stella in cælo quiescant, an verò stella in cælo moveantur & terra quiescat?

IN hac controversia intricatissima & inter Fruditos acerrima, breves tantum ducemus lineas, & simplici veritate contenti erimus. Quamvis quidem hodierno tempore plurimi & plerique sint in eā sententiā, quod terra moveatur, & stellæ fixæ immoræ in cælo existant; multitudo tamen errantium errori non parit patrocinium.

Nos probamus stellæ moveri & terram quiescere. (1) Ex Libro Scripturæ, Ecclesiast. 1/4 & 5. *Terra in seculum stat. Orietur Sol & occidit Sol, iterumq; ad locum suum anhelat, ubi oriatur.* Psal. 104/5. *Fundavit terram super bases ejus, ne dimoveretur in seculum & perpetuum.* (2) Ex statione stellarum miraculosa. Argumentamur: Nullum miraculum divinum est opus naturæ. Atqui statio stellarum est miraculum divinum. Ergo non est opus naturæ. Stellæ ergo supernaturaliter stant & naturaliter moventur. Minor propositio probatur Josuæ 10/13, 14. Esa. 38/8. (3) Ex libro Naturæ, Unum corpus simplex

plex unum tantum habet motum naturalem simplicem Terra est corpus simplex. E. unum tantum habebit motum naturalem simplicem. Jam certum est terram motum rectum deorsum habere. Ergo non habebit circularem vel mixtum.

Porro probatur etiam hæc sententia ex principio Architectonico. Canon est: Cujusvis ædificii fundamentum debet esse stabile & immobile. Fiat subsumptio: Terra est fundamentum ædificii mundani Prov. 8/29. Job 38/4. 6. Esa. 34/18. Ergo terra erit stabilis & non movebitur.

Tandem si terra moveretur juxta hypotheses Copernicæorum, sequeretur immensum esse orbem inter Saturnum & stellas fixas prorsus otiosum & inanem, & quidem ex mente Kepleri milliarius Germanicorum 51569900000. At absurdum posterius. Quorsum enim tanta inanitas? Deus & Natura nil frustra facit. Ergo & prius.

Q V Æ S T I O VII.

An formæ brutorum sint substantiæ spirituales?

Distingvendum est (1) inter substantiam & inter substantiam spiritualement. Non quæritur de priori, certum enim est bruta esse substantias, quod autem sunt per formam sunt, forma siquidem dat esse, distingvi & operari; sed de posteriori. Distingvendum (2) inter substantiam completam & incompletam. Quæritur de illa. Distingvendum (3) inter Ens immateriale & inter Ens spirituale. Quod est immateriale quocumque modo non statim est spirituale. (4) Notanda etiam distinctio inter immaterialitatem ratione essentiali tantum, & ratione essentiali & existentia simul. Ut aliquid sit substantia spiritualis utrumque requiritur. Non ergo quæritur an ratione essentiali formæ brutorum sint immateriales, hoc enim ultro concedimus, neque enim materia definitio

tio eis competere potest, sed an etiam ratione existentia, ita ut sine materia existant?

Quibus præmissis negamus quæstionem: *Formæ brutales non sunt substantiæ spirituales seu spiritus.* Quia (1) sunt quantitates et si quantitate non per se sed per accidens. Quia (2) sunt extensi & divisibiles, quod peripicuè patet in vermibus, dissecto enim vermiculo in aliquot partes, quævis pars adhuc movetur, & hinc inde reptando indicium præbet formam ubique in illis partibus præsentem esse. Quia (3) non sunt intellectuales. Quicquid est substantia spiritualis, illud est intellectuale. Formæ brutales non sunt intellectuales. Ergo etiam non sunt spiritus.

Q V Æ S T I O VIII.

An in homine tres dentur animæ, vegetativa, sensitiva, & rationalis, an verò unica tantum, anima scilicet rationalis?

Anima vegetativa est forma generica, plantarum habens facultatem alticem, auctricem & procreatricem. Anima sensitiva est forma brutorum habens facultatem cognoscibilem, appetibilem & locomotivam. Anima rationalis est forma animæ habens facultatem intelligendi, volendi, ridendi & loquendi. Per hanc homo separatur & distinguitur ab omnibus aliis rebus.

Quibus præmissis nos posterius membrum quæstionis affirmamus: *Animæ hominis una est, anima nempe rationalis.* Quia (1) Scriptura sacra unius animæ tantum meminit. Quia (2) tres etiam materias haberet homo, tria corpora, tres substantias, imò tres formæ & tres materiæ sex constituerent substantias. Quia (3) si tres essent animæ, triplex esset vita. Si triplex Vita foret, triplex etiam esset mors. At una est mors hominis naturaliter. Semel enim non ter morimur. Ergo etiam una anima.

Obje-

Obiectio (1) Ubi operationes animæ sensitivæ & vegetativæ sunt, ibi etiam est anima sensitiva & vegetativa. Atqui in homine sunt operationes animæ sensitivæ & vegetativæ. Ergo & ipsa anima sensitiva & vegetativa.

Respondemus ad hoc argumentum cum incomparabili Physico B, sperlingio maiorem limitando ita: Ubi sunt operationes animæ sensitivæ & vegetativæ ibi etiam sunt animæ ipsæ vel alia anima illis superior. Et sic concedimus totum argumentum.

Obj. (2) Si vivimus vitam plantæ, vitam animalis, vitam hominis, tres habebimus animas. Verum illud. F. & hoc.

Resp. Vivere sumitur vel pro actu primo vel pro actu secundo. Illo modo minor falsa est, de quo tamen quæritur.

Q V Æ S T I O IX.

An Mulieres sint homines?

Digni essent illi qui Mulieres è censu hominum excludunt ut è brutis in hunc mundum ederentur, ut qui deteriores illis longè sunt. Non autem quæritur (1) an mulier sit generis masculini, sed an sit creatura ad imaginem Dei creata, adeoq; revera homo? (2) Non est quæstio, an mulier differat à Viro sexu, quis enim hoc negat, sed an differat specie? (3) Distingvendum inter sexum simplicem & compositum. Ille est tantum masculinus vel tantum foemininus. Ille uterq; simul in quibusdam hominibus reperitur, in illis nempe quos Hermaphroditos & Androgynos appellamus. Quæritur de priori sensu potissimum.

Nostra sententia est, Mulieres revera esse homines propriè sic dictos, neq; aliter differre à viris quàm sexu & aliquibus membris aliisq; gradibus quibusdam. Quia (1) Scriptura sacra expressè hoc refert Gen. I/27. *Creavit Deus hominem ad*

imaginem suam; marem & FOEMINAM creavit eos. Gen. 5/2.
Marem & FOEMINAM creavit eos: ac benedixit eis; vocavitq; no-
men eorum HOMINEM, quo die creati sunt. Quia (2) com-
petit mulieribus definitio hominis, sunt enim animalia ra-
tionalia. Quia (3) Salvator verus homo ex Maria tantum
substantiam hominis adeptus est. Quia (4) deterior esset
conditio hominis quam brutorum. Uterq; enim in illis se-
xus de specie sua participat. Quia (5) dicitur caro de carne
Adami, qui extra dubium homo est Gen. 2/23.

Objectio (1) Quicumq; non ex humo conditus est non homo. Mulier non est ex humo condita. E. non est homo. Minor probatur, quia Eva ex costa Adami fuit extructa, ne utiqvam verò ex humo. Respondetur (1) per instantiam. Quivis homo post creationem mediante benedictione Dei ex semine generatur non ex terra, quanquam materialiter & semen & costa humus dici queat. (2) Distingvendum inter creationem immediatam & mediatam. Eva sanè ex terra condita est sed mediante costa, quæ uti totus Adamus ex humo conditus erat.

Objectio (2) Homines similes erunt Angelis Matth. 22/30. At mulieres non erunt similes Angelis. E. mulieres non sunt homines. Minor probatur, quia inter Angelos nullus est sexus foemininus. Respond: (1) Homines similes erunt Angelis non essentiâ sed qualitatibus, justitiâ & sanctitate. (2) Cessante naturâ cessabit medium conservandi naturam, conjugium nempe, & sic in hoc tertio similes futuri sumus Angelis non habito respectu sexûs.

Objectio (3) Quicumque non resurrecturi sunt in extremo judicio non sunt homines. Mulieres non resurrecturæ sunt. E. non sunt homines. Minor probatur, quia mulier in adiutorium viri creata dicitur, At in alterâ vitâ nullo adju-

torio

torio indigebit vir. E. neque mulier ibi erit, & per consequens non resurget. Respondetur ad probationem minoris. Creatura est mulier in adiutorium viri in hac vitâ, in quâ adiutorio opus habebat, ne utique in alterâ, ubi eodem non opus erit.

Obiectio (4) Nullum monstrum est homo. Fœminæ sunt monstra. Ergo non sunt homines. Major est falsa. non enim omnia monstra mutant essentiam. Minor non sani hominis sed furiosi est commentum, neque enim ullo modo definitio monstri mulieribus competere potest.

Q V Æ S T I O X.

An Lamia venefica corda hominum per incantationes & veneficia è corpore educere queant?

Aldiuntur & leguntur mira exempla artis diabolicæ ad stuporem usque nonnunquam. Nostra ætate puella quædam veneficiis initiata Anno 1650 se non tantum jactabat, quomodo corda hominum eximere posset è corpore; verum etiam desiderantibus aliquot fide dignis personis, ut in præsentia ipsarum artem suam in cane demonstraret, paruit, & in puncto temporis canis ante spectatorum pedes mortuus & excors jacuit. Quæsitum cor in ventre canis non est repertum.

Nos negamus quæstionem & talem subijcimus epicrisin. Cor si educitur reverà, necessum certè etiam est ut secetur caro hominis vel alterius animalis violenter & transitus adaperiatur, neque enim possibile est ut per poros angustissimos ullo modo penetrare queat. Deinde imaginantur nonnunquam illi sibi, qui à veneficis se læsos putant, quæsi cor nulum habeant in corpore, cum tamen reverà habeant, aliàs enim vivere non possent. Meræ ergo præstigiæ & ludibria
Sathanæ

Sathanæ sunt, qui fascinando oculos hominum corrumpit, ut fieri aliquid putent, quod reverà tali modo non fit, quemadmodum & præstigiatores unum corpus opacum per aliud opacum trudere putantur, cum tamen nihil minus faciant. Indulgentē itaq; Deo Diabolus per organa sua occidit hominem vel aliud animal non educto corde; si autem cor quæretur, perstringit oculos ne illud videri queat, vel etiam invisibiliter cor avellit & aufert.

C O R O L L A R I A

Respondentis.

I.

Predicabilia sunt quinque.

II.

Ens genus proximum substantiæ & accidentis non est.

III.

Nulla substantia inest subjecto tanquam accidens.

IV.

Vox Omnis non semper reddit Enunciationem Universalem.

V.

Syllogismus non cadit in bruta.

F I N I S.

